UUTISET

Kiina on lähes omavarainen vehnän, riisin ja rehuviljan suhteen, mutta soijamarkkinoilla se on iso tuoja. **PROFESSORI JYRKI NIEMI, MTT**

ALANSA PARHAAT

ATK-OHJELMAT
Laskutusasiat kunnossa? Lohkokirjanpito ok?
aina ajan tasalla ilman ohjelman ostoa
www.softsalo.fi/reilutarjous
Tutustu myös muihin tuotteisiimme
talous-verotus-laskutus-lohkokirjanpito
yritys-maatila-tiekunta-yhdistys

ILMASTOINNIT TYÖKONEISIIN
KHP-MYYNTI AIR CONDITIONING SYSTEMS
LAADUKKAAT ILMASTOINNIT KAIKKIIN TYÖKONEISIIN
www.khp-myynti.fi
Meiltä myös PROMAX AUTO ilmastointihuoltolaitteet
(p) 020 8361 000 PROMAX AUTO

KATTO-, SEINÄ- JA SOKKELIELEMENTIT
SIISTEJÄ HALLEJA NOPEASTI!
TERMO PANELS
Kotimaista polyuretaani-elementtien valmistusta yli 25 vuoden ajan (EKE Panels)
Termo Panels Oy
Korpinmaantie 1 puh. (03) 883 700
18100 Heinola www.termopanels.fi

KESANTO/TIENVARSISILPPURIT
www.energian.net
80 ERI MALLIA!
019–338 164, 0500–316119
ENERGIANSÄÄSTÖ OY

LANNAN KÄSITTELY
Hill-potkurisekoittimet
– 7 m ja 9 m mallit
– nelilapainen tehokas potkuri
– täyssinkitty
– kestävä laakerointi
LAKKAPÄÄ www.lakkapaa.com
Soita Tornio 040–5516 273, Oulu 040–7511 092
Hydrauliset Cobra-pumput
– kevyitä, helppo siirtää
– Vakiona 7 m hydr.letkut ja 5 m pumppausputki

LIETTEENSEKOITIN
JUKKA-POTKURISEKOITIN
Erittäin tehokas
Etsi lisätietoa netistä http://personal.inet.fi/yritys/tikkasenpaja
TIKKASEN PAJA KY
050–5642878, 74720 NIEMISKYLÄ

MAALLE – METSÄÄN – MAANTIELLE
RENKAAT JA VANTEET
UUDET – PINNOITETUT JA KÄYTETYT
kuorma-autoihin, metsäkoneisiin, traktoreihin ja työkoneisiin,
Puramme raskasta kalustoa
Kone- ja laitemyynti 0500–382 560
RAAHEN RENGAS & LAITE OY
Raahe 08–2117 123 Jalasjärvi 0500–683 505
Honkajoki 044–5565 038 Liminka 08–381 171
www.raahenrengasjalaite.fi

MAATALOUDEN TILIKIRJAT
YLIVERTAISESTI ENITEN MYYDYT
Kattava verotieto, neuvonta ja esimerkit
Maatilatalouden tilikirja, suomi-ruotsi
Metsätal.tilikirja, suomi-ruotsi
Ajopäiväkirja, maa ja metsä + pvärahat
Lohkomuistiinpanot + lohkokortit
Maat.kuitt/laskulom + alv-tieto
MYYNTI: AGRIKETJU, K-MAATAL, KIRJAK.
Agronomi Matti Jokinen, Pori, 0400–437 215

POLTTOPUUN PILKONTAKONEET
PALAX®
www.palax.fi
Myynti: AGRI MARKET www.agrimarket.fi

POSCH PUUNTYÖSTÖKONEET
POSCH LEIBNITZ
Puunkuorimakoneet Klapikoneet
Katkaisu-halkaisukoneet Erikoissirkkelit
Pyörösahat
Tilaa laaja esite ja tutustu netissä www.energian.net
Energiansäästö Oy
P. 019–338 164, 0500–316 119

RIKKAÄES
Hatzenbichler
RIKKAÄES
Työleveydet 3–27 m
LEHNER piensiemenlevitin
Levitysleveys 2–24 m
Energiansäästö Oy
P. 019–338 164, 0500–316 119
www.energian.net

TERÄSHALLIT
Teräsrunkoiset Aki-Hallit
Aki-Jk malleihin esim. kylmäpihatot saat pääpiirustukset rakennuslupa- ja tukihakemuksia varten veloituksetta.
• konehallit ja katokset
• pihatot • korjaamot
• maneesit
• teollisuushallit
• liiketilat
• kiinteän polttoaineen varastohallit kattilahuoneella
(02) 559 1400
040-554 9588
AKI-HALLIT Oy
Myynti: AGRI MARKET www.agrimarket.fi

TRAKTORIN LIETEPUMPUT
PAMECO TR100 ja TR120 lietepumput
-siivessä säädettävät / tehokkaat repijäterät
-täyttöputki 5 m, tukijalat
-pumppausteho 8-10 m³/min
-kuumasinkittynä/ maalattuna
-pit. 2-4 m altaan syvyydestä riip.
-sähköpumput ja hydr. uppopumput
PAKOLAN KONEPAJA
p. (08) 440 981, NIVALA. www.pakola.fi

TRAKTORIN PERÄVAUNUT
– KIRE perävaunut kaikkeen kuljetukseen –
Seppo Kuisma Oy
Joensuunkatu 9, 24100 SALO p. 02-7318 251
info@seppokuismaoy.fi f. 02-7333 921

VILJA- JA ÖLJYKASVIKAUPPAA
Viljelijä, olemme palveluksessasi!
Teemme vilja-, mallasohra- ja öljykasvikauppaa
AVENA NORDIC GRAIN
Viljakaupan ykköspaikka
Puhelinpalvelu 010 402 2530 | www.avenakauppa.fi

VILJAMYLLYT
VILJAMYLLYT Osttiroler
Suomessakin jo 25 vuotta.
VILJA SÄILYY JYVINÄ EI JAUHOINA.
019–338 164, 0500–316 119
www.energian.net
ENERGIANSÄÄSTÖ OY

VILJANKÄSITTELYLAITTEET
MURSKA
Murska 220 SM
Valssimylly kuivan ja hapotetun viljan litistämiseen
• herne-viljaseokselle erikoisvalssit
• kestävä, tehokas ja hiljainen
• helppo huoltaa
www.murska.fi
www.k-maatalous.fi K-MAATALOUS

TILAA LEHTI
Suomen 2. luetuin päivälehti
MAASEUDUN TULEVAISUUS
Maakunnat vahvassa
Lukijamäärä 332 000 (KMT S10/K11)
Levikki 83 158 (LT/10)

SOITA NUMEROON
020 413 2321
JA VARAA OMA PAIKKASI!
Koosteet kolmen kuukauden jaksoissa:
marras-, joulu-, tammikuu

NOAH SEELAM/LEHTIKUVA

Ruuan hinnannousu kirpaisee eniten köyhimmissä maissa ja perheissä. Kuvassa intialaisia koululaisia jonottamassa lounastaan.

”Ylijäämäpolitiikan aika jäämässä historiaan”

Maatalouspolitiikassa on viime vuosikymmeninä totuttu ratkomaan ylijäämäongelmia. Nyt on siirryttävä alijäämäpolitiikan suuntaan, professori Jyrki Niemi sanoo.

Maataloustuotteiden ylituotanto saattaa olla historiaa, ja se tulisi ottaa huomioon maatalouspolitiikassakin.

”Maailman ruokamarkkinoilla eletään nykyään käytännössä kädestä suuhun -tilanteessa”, professori **Jyrki Niemi** MTT:stä totesi Maataloustieteen päivillä Helsingissä tiistaina.

Kymmenen–viidentoista viime vuoden aikana maailman viljantuotanto on lukuisia kertoja jäänyt kulutusta pienemmäksi.

Markkinoilla niukkuus ei vielä 2000-luvun alussa näkynyt, vaan hintavaihtelut olivat pieniä. Vasta satovuonna 2007–08 viljalla koettiin raju hintapiikki, ja seuraava nähtiin 2010–11.

Monet tekijät viittaavat siihen, että ruuan niukkuus ja suuret hintavaihtelut jatkuvat. Maatalouspolitiikkaa onkin suunnattava ylituotannon hallinnasta alijäämäpolitiikan suuntaan, Niemi sanoi. Siitä vain on hyvin vähän kokemusta.

Maa- ja metsätalousministeriön maatalousosaston EU-yksikön vetäjä **Kari Valonen** totesi, että tämä ajatus näkyy jo komission esityksessä EU:n maatalouspolitiikan uudistamiseksi. ”Komissio korostaa, että elintarviketuotanto pitää säilyttää unionin kaikilla alueilla. Ei tällaisia äänenpainoja kuultu edellisten uudistusten yhteydessä.”

Heikot sadot vain yksi syy

Niemen mukaan epäedulliset säät ja sen takia heikoiksi jääneet sadot olivat vain yksi syy taannoisiin hintapiikkeihin.

Myös kysynnässä on tapahtunut suuria muutoksia. Kaksi suurinta kysyntähäiriötä ovat hänen arvionsa mukaan biopolttoaineiden tuotannon kasvu ja Kiinan lisääntynyt soijan tuonti.

Vuonna 2005 USA:n maissista meni bioetanolin tuotantoon 3,2 miljoonaa hehtaaria vastaava määrä. 2010 osuus oli kasvanut jo 9,6 miljoonaan hehtaariin eli 27 prosenttiin maan maissisadosta.

Kiina on lähes omavarainen vehnän, riisin ja rehuviljan suhteen, mutta maailman soijamarkkinoilla se on iso tuoja, Niemi totesi.

Viime vuosina Kiina on kasvattanut soijavarastojaan vauhdilla. Satovuonna 2006–07 sen varastot vastasivat neljää prosenttia maan vuotuisesta kulutuksesta, 2010–11 jo 23 prosenttia.

Hintoihin vaikuttaa myös kauppapolitiikka. Kun viljan hinta nousi, moni valtio alkoi eristää kotimaan markkinoitaan vientirajoitusten tai muiden toimien avulla. Kotimaan hinnat haluttiin pitää kurissa ja turvata omien kansalaisten ruokahuolto.

Ruuan hinta on sidoksissa myös öljyn hintavaihteluihin ja valuuttakurssien muutoksiin. Spekulanteillakin on markkinoilla roolinsa, jonka suuruudesta ollaan montaa mieltä.

Syöjät lisääntyvät, ilmasto muuttuu

Niemen mukaan moni tekijä tukee käsitystä, jonka mukaan hintojen nousu ei jää väliaikaiseksi.

Maailman väestönkasvu jatkuu, ilmastonmuutos vaikeuttaa viljelyä monilla tärkeillä tuotantoalueilla ja biopolttoainetuotanto nielee edelleen satoa.

Toisaalta korkeat hinnat houkuttelevat viljelijät lisäämään tuotantoa. Varsinkin kehitysmaissa olisi tuotantopotentiaalia, jos maatalouteen siellä investoitaisiin enemmän.

Myös maataloustutkimukselle ladataan suuria odotuksia. Se on ollutkin tuottavaa, sillä esimerkiksi maissin hehtaarisato on 50–60 vuodessa lähes nelinkertaistunut, Niemi totesi.

SATU LEHTONEN

Maataloustieteen päivät jatkuvat Helsingin Viikissä tänään. Kahden päivän aikana ohjelmassa on yhteensä 120 esitystä ja 170 posteria. Kävijämäärän odotetaan rikkovan 600 hengen rajan.

Ruokaeuron jako vakiintui 2005

Kauppa kasvatti 2000-luvun alussa osuuttaan ruokaeurosta vajaasta 20 sentistä lähes 30 senttiin maatalouden ja elintarviketeollisuuden kustannuksella.

Sen jälkeen 2005–09 osuudet ovat pysyneet jokseenkin ennallaan: kauppa ja ravintolat 29, teollisuus 28, maatalous 11 sekä tuonti ja verot loput 32 prosenttia, Pellervon taloustutkimus PTT:n laskelmat osoittavat.

Viime vuosikymmenen loppuvuosina teollisuus pystyi jopa hitusen lisäämään osuuttaan. Maataloudelle ainoa kakkua hetkellisesti kasvattanut vuosi oli 2008, jolloin maailmalla oli viljan hintapiikki.

Maatalouden osuutta pienentää se, että ruoka myydään entistä jalostetumpana.

Toinen syy on tuonnin kasvu ja siitä johtuva kilpailun kiristyminen. Maatalouden osuus ruokaeurosta pieneni viime vuosikymmenellä 15 sentistä 11 senttiin.

Jalostetun ruuan olisi periaatteessa pitänyt lisätä teollisuuden siivua, mutta niin ei ole käynyt.

Kaupan ja ravintoloiden osuuden kasvun pääsyyksi PTT toteaa kaupan neuvotteluaseman vahvistumisen. Vain pieni osa selittyy ulkona syömisen lisääntymisellä ja mahdollisesti kuljetusten lisääntymisellä ja kallistumisella.

Kauppa on ahminut lisää osuutta ruokaeurosta myös muissa pohjoismaissa sekä Ranskassa.

Sen sijaan Saksassa, ja Britanniassa kaupan osuus ei muuttunut viime vuosikymmenellä, ja USA:ssa se pieneni.

PTT:n laskelmat lähtevät ruuan kulutuksen kokonaisarvosta. Tutkimuksen esitteli maatalaustieteen päivillä **Kyösti Arovuori**, ja sen tekemisessä ovat olleet mukana **Hanna Karikallio** ja **Perttu Pyykkönen**.

Etlan mielestä kaupassa ei ongelmaa

Elinkeinoelämän tutkimuslaitos Etlan mielestä ruuan hintaa ei Suomessa nosta kilpailun puute kaupassa, vaan luonnonoloista johtuva maatalouden huono tuottavuus.

Kaupan ja teollisuuden tuottavuutta Etla pitää kansainvälisesti melko hyvänä, **Olavi Rantala** kertoi. Kilpailuakin on Etlan mielestä koko ketjussa jokseenkin saman verran kuin EU:ssa ja USA:ssa.

Maataloushinnoilla yhä vaikutusta ruuan hintaan

Vaikka jalostettuun ruokaan tarvitaan yhä enemmän työtä ja muita kuin maataloudesta saatavia raaka-aineita, maataloustuotteiden hinnat selittävät Suomessa yhä kolmanneksen ruuan hintamuutoksista, MTT Taloustutkimuksen laskentamallit kertovat.

Energian ja työn hinta selittävät ruuan hintamuutoksista yhteensä kuudesosan, ja yhdessä maataloustuotteiden hintojen kanssa puolet.

MTT Taloustutkimuksessa asiaa ovat selvittäneet **Xavier Irz**, **Jyrki Niemi** ja **Liu Xing**. He tutkivat ruuan hintamuutoksia Suomen EU-jäsenyyden alusta 1995 vuoden 2010 helmikuuhun.

Tutkimus selvitti myös vuosien 2006–08 äkillisten hintamuutosten vaikutusta. Ruuassa hintasokin vaikutuksesta puolet näyttää hupenevan jo runsaassa puolessa vuodessa, joskin jotain vaikutusta on nähtävissä vielä kahden vuoden kuluttua.

HEIKKI VUORELA

Uusi työtapa hidastaa hakemusten käsittelyä Melassa viikon

Hakemusten käsittelyajat pitenevät ensialkuun, kun Maatalousyrittäjien eläkelaitos siirtyy sähköiseen asianhallintaan. Vähitellen uusi työtapa nopeuttaa käsittelyä.

Mela siirtyi ennen joulua sähköiseen asian- ja asiakirjanhallintaan. Hakemukset ja asiapaperit skannataan paperilta sähköiseen muotoon tietojärjestelmiin.

Eläkeratkaisijat ja etuuskäsittelijät puivat hakemuksia tietokoneiden ruuduilla. Paperin pyörittely loppuu pääkonttorissa. Aivan siihen ei vielä ole päästy.

Töiden sisäinen uudelleenorganisointi paperittomaan muotoon tietää paljon isoja ja uusia atk-sovellutuksia. Moitteetta niitä ei saatu vielä toimimaan. Hienosäätö jatkuu.

Asiakaspalvelujohtaja **Antti Huhtamäki** Melasta ennakoi nyt alkuvaiheessa viikon pidennystä etuushakemusten ja vakuutusasioiden käsittelyaikoihin keskimäärin.

”Muutaman päivän ja viikonkin puristamme nykyisistä käsittelyajoista”, Huhtamäki lupaa lopputulosta.

Sisäisiä työprosesseja on Melassa uusittu ja harjoiteltu asiaryhmä kerrallaan. Myelvakuutettujen asioimistapoihin muutokset eivät vaikuta. He hakevat paperilomakkeilla.

Mela koulutti koko pääkonttorinsa henkilökunnan sähköiseen asianhallintaan viime vuonna. Myös kentän asiamiehet opiskelivat uuden työmenetelmän, joka säästää taloudellisestikin.

Henkilökunta sai uudet ja leveät näyttöpäätteet. Rinnakkaisilla päätteillä saa useita dokumentteja lukuun samaan aikaan.

Täysin sähköisessä asioinnissa Mela etenee muun yhteiskunnan ja eläkelaitosten rinnalla. Sähköistä lääkärinlausuntoa on rakennettu monet vuodet, mutta vielä sitä ei saatu käyttöön.

Vanhuuseläkkeiden hakeminen on ainut eläkelaji, jonka sähköinen hakeminen onnistuu. Huhtamäki uskoo, että seuraava on vuorossa työkyvyttömyyseläkkeiden nettihaku.

Melasta vanhuuseläkettä hakee vain joka 20. hakija netin kautta. Tilanne on sama muissa työeläkelaitoksissa. Tämä sähköinen haku lanseerattiin muutama vuosi sitten.

”Hakulomake on vähän työläs ja monimutkainen”, Huhtamäki arvioi.

Työkyvyttömyyseläkkeen hakemus puidaan Melan myllyssä päätökseksi keskimäärin 33 päivässä. Vakuutusasiat ratkaistaan kymmenisen päivää tätä lyhyemmässä ajassa.

Mela on useana vuonna onnistunut lyhentämään hakemusten käsittelyaikoja. Viime vuosi ei parannusta tuonut, kun Melassa valmistauduttiin sähköisen asianhallinnan käyttöönottoon.

JUHANI VIITALA